Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0205

Posilnenie rozvojovej spolupráce s cieľom riešiť neoprávnené pohyby obyvateľstva a ich základné príčiny v partnerských krajinách

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. júna 2026 o posilnení rozvojovej spolupráce s cieľom riešiť neoprávnené pohyby obyvateľstva a ich základné príčiny v partnerských krajinách (2025/2111(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na články 79 a 208 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),

– so zreteľom na článok 3 ods. 5 a článok 21 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“),

– so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 30. júna 2021 s názvom Applying the Human Rights Based Approach to international partnerships – An updated Toolbox for placing rights-holders at the centre of EU’s Neighbourhood, Development and International Cooperation (Uplatňovanie prístupu založeného na ľudských právach na medzinárodné partnerstvá – aktualizovaný súbor nástrojov na umiestnenie nositeľov práv do centra susedskej, rozvojovej a medzinárodnej spolupráce EÚ (SWD(2021)0179),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa[1],

– so zreteľom na návrh Komisie zo 16. júla 2025 na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Globálna Európa (COM(2025)0551),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie, o zmene nariadení (EÚ) 2021/1147 a (EÚ) 2021/1060 a o zrušení nariadenia

[1] Ú. v. EÚ L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

(EÚ) č. 604/2013[2],

– so zreteľom na návrh Komisie z 11. marca 2025 na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa vytvára spoločný systém pre návrat štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa v Únii zdržiavajú neoprávnene, a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES, smernica Rady 2001/40/ES a rozhodnutie Rady 2004/191/ES (COM(2025)0101),

– so zreteľom na Dohodu o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov na strane druhej (Samojská dohoda)[3],

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 27. apríla 2022 o Získavaní zručností a prilákaní talentov do EÚ (COM(2022)0657),

– so zreteľom na Pakt pre Stredozemie,

– so zreteľom na spoločné vyhlásenie Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade, Európskeho parlamentu a Komisie zo 7. júna 2017 s názvom Nový Európsky konsenzus o rozvoji – Náš svet, naša dôstojnosť, naša budúcnosť,

– so zreteľom na Núdzový trustový fond EÚ pre Afriku (EUTF) a osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 17/2024 z 25. septembra 2024 s názvom Trustový fond EÚ pre Afriku – Napriek novým prístupom je podpora i naďalej nedostatočne zameraná,

– so zreteľom na oznámenie Komisie zo 4. júna 2025 s názvom Európska stratégia pre odolnosť v oblasti vody (COM(2025)0280),

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. mája 2025 o európskej stratégii pre odolnosť v oblasti vody[4],

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 1. decembra 2021 s názvom Global Gateway (JOIN(2021)0030),

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 2. októbra 2024 s názvom Budovanie udržateľných medzinárodných partnerstiev v duchu Tímu Európa (JOIN(2024)0025),

– so zreteľom na závery Európskej rady zo 17. októbra 2024 týkajúce

---

[2] Ú. v. EÚ L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj.

[3] Ú. v. EÚ L, 2023/2862, 28.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2023/2862/oj.

[4] Ú. v. EÚ C, C/2026/576, 24.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/576/oj.

sa migrácie,

– so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN č. 73/195 z 19. decembra 2018 s názvom Globálny pakt o bezpečnej, riadenej a legálnej migrácii,

– so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN č. 71/1 z 19. septembra 2016 s názvom Newyorské vyhlásenie pre utečencov a migrantov,

– so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN č. 70/1 s názvom Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, ktorá bola prijatá na samite OSN o udržateľnom rozvoji 25. septembra 2015 v New Yorku a v ktorej sa stanovujú ciele udržateľného rozvoja, a najmä cieľ udržateľného rozvoja č. 10.7,

– so zreteľom na Dohovor o právnom postavení utečencov z roku 1951 a na newyorský protokol k nemu z roku 1967,

– so zreteľom na usmernenia Výboru pre rozvojovú pomoc Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj týkajúce sa činností súvisiacich s migráciou v rámci oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA) a súvisiaci súbor nástrojov,

– so zreteľom na Európsky dohovor o ľudských právach z roku 1950,

– so zreteľom na štúdiu vypracovanú pre Výbor pre rozvoj o úlohe rozvojovej spolupráce EÚ pri riešení neoprávnenej migrácie v Afrike[5],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 25. marca 2021 o novej stratégii EÚ – Afrika: partnerstvo pre udržateľný a inkluzívny rozvoj[6],

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre rozvoj (A10-0147/2026),

A. keďže migrácia a mobilita, mier, dobrá správa vecí verejných, stabilita, inkluzívny rast a udržateľný rozvoj sú úzko prepojené; keďže migráciu spôsobujú faktory na makroúrovni aj mikroúrovni, ako sú ozbrojené konflikty, politická nestabilita, hospodárske ťažkosti, nedostatok príležitostí a chudoba, obmedzený prístup k mechanizmom sociálnej ochrany, nedostatočné poskytovanie služieb, marginalizácia, diskriminácia alebo prenasledovanie zraniteľných osôb, a to aj pokiaľ ide o ich slobodu náboženského vyznania a viery,

---

5 Talleraas, C., *The role of EU development cooperation in addressing irregular migration in Africa* (Úloha rozvojovej spolupráce EÚ pri riešení neoprávnenej migrácie v Afrike), oddelenie analýzy a podpory vonkajších politík, generálne riaditeľstvo pre vonkajšie politiky Únie, október 2025.

6 Ú. v. EÚ C 494, 8.12.2021, s. 80.

potravinovú neistotu a obmedzený prístup k čistej vode, a zhoršovanie životného prostredia a zmena klímy[7];

B. keďže neoprávnené pohyby obyvateľstva zahŕňajú rôzne kategórie migrantov, ako sú utečenci a žiadatelia o azyl žiadajúci o medzinárodnú ochranu; keďže žiadatelia o medzinárodnú ochranu môžu zostať v príslušnom členskom štáte až do rozhodnutia o ich žiadosti;

C. keďže rozvojová spolupráca zohráva zásadnú úlohu pri odstraňovaní chudoby, riešení nestabilných situácií, podpore ľudského rozvoja a udržateľnosti vo všetkých jej rozmeroch, riešení globálnych výziev prostredníctvom medzinárodných partnerstiev, ktoré podporujú a presadzujú európske hodnoty a záujmy, a prispieva k mieru a prosperite vo svete;

D. keďže rozvojová politika EÚ podporuje udržateľný rozvoj a stabilitu v rozvojových krajinách, pričom jej ultimátnym cieľom je odstrániť extrémnu chudobu v súlade s Agendou 2030 a cieľmi udržateľného rozvoja podľa článku 208 ZFEÚ a zároveň dodržiavať zásadu súdržnosti politík v záujme rozvoja;

E. keďže rozvojová spolupráca musí byť založená na overiteľných výsledkoch a na konkrétnom spoločnom záväzku k udržateľnému rozvoju;

F. keďže núdzový trustový fond pre Afriku (ďalej len „EUTF“) bol vytvorený s cieľom riešiť základné príčiny nestability, núteného vysídľovania a neoprávnenej migrácie a prispievať k lepšiemu riadeniu migrácie; keďže Európsky dvor audítorov vo svojom preskúmaní zistil, že EUTF nedosiahol mnohé zo svojich cieľov, pretože neboli vždy jasne identifikované účinné stratégie;

G. keďže EÚ čelí od roku 2015 bezprecedentným migračným tokom, ktorých riadenie si vyžaduje trvalé úsilie členských štátov, a keďže je preto potrebné posilniť európske rozvojové politiky s cieľom riešiť základné príčiny neoprávnenej migrácie a núteného vysídľovania vzhľadom na to, že v rokoch 2015 až 2024 bolo v členských štátoch EÚ podaných viac ako 8,5 milióna žiadostí o azyl[8]; keďže počet neoprávnených prípadov prekročenia hraníc na vonkajších hraniciach EÚ klesol v roku 2025 o viac ako štvrtinu (26 %), t. j.

---

7 Essentials of Migration Management, Drivers of international migration (Hnacie sily medzinárodnej migrácie), https://emm.iom.int/handbooks/global-context-international-migration/drivers-international-migration.

8 Agentúra EÚ pre azyl, 3.4. Data on applications for international protection (Údaje o žiadostiach o medzinárodnú ochranu), https://euaa.europa.eu/asylum-report-2025/34-data-applications-international-protection.

takmer na 178 000[9]; keďže väčšina migrantov prichádzajúcich do Európy prichádza legálne; keďže čiastkový cieľ č. 7 v rámci cieľa udržateľného rozvoja č. 10 vyzýva krajiny, aby uľahčili riadnu, bezpečnú, legálnu a zodpovednú migráciu a mobilitu ľudí prostredníctvom plánovaných a dobre riadených migračných politík;

H. keďže v roku 2024 sa do EÚ prisťahovalo 4,2 milióna ľudí z krajín mimo EÚ[10];

I. keďže mnohé krajiny pôvodu žiadateľov o azyl sú krajiny s nízkymi a strednými príjmami; keďže miery prijatia žiadateľov o azyl z týchto krajín sú veľmi odlišné;

J. keďže v roku 2024 krajiny EÚ udelili štatút ochrany 437 900 žiadateľom o azyl, čo je o 6,9 % ako v roku 2023 (409 530); keďže to bol najvyšší počet od rekordných počtov zaznamenaných po utečeneckej kríze súvisiacej s vojnou v Sýrii v rokoch 2016 a 2017; keďže miera uznaných žiadostí na úrovni EÚ, čo znamená podiel kladných rozhodnutí z celkového počtu rozhodnutí o azyle, bola v roku 2024 v prípade prvostupňových rozhodnutí 51,4 %;

K. keďže v roku 2024 bol 124 000 občanom krajín mimo EÚ odopretý vstup do EÚ, 919 000 nemalo žiadny štatút, 453 000 boli vydané rozhodnutia o návrate a približne 110 000 bolo skutočne vrátených do krajiny mimo EÚ[11]; keďže približne 20 % osôb, ktorým boli vydané rozhodnutia o návrate, bolo skutočne vrátených[12];

L. keďže k najčastejším medzinárodným migračným cestám dochádza medzi susednými krajinami; keďže veľká väčšina utečencov, osôb, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, a vnútorne vysídlených osôb sa nachádza v krajinách s nízkymi a strednými príjmami; keďže hospodárske zaťaženie týchto krajín je obrovské a ovplyvňuje ich vlastnú sociálnu a hospodársku súdržnosť a rozvoj; keďže rozvojová

---

9 https://www.frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/frontex-irregular-border-crossings-down-26-in-2025-europe-must-stay-prepared-lyKpVb.

10 Tento údaj nezahŕňa v prípade niektorých členských štátov žiadateľov o azyl a utečencov z Ukrajiny pod dočasnou ochranou. Eurostat, Migration to and from the EU (Migrácia do a z EÚ), https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Migration_to_and_from_the_EU.

11 Eurostat, Migration and asylum in Europe – 2025 edition, irregular migration and return (Migrácia a azyl v Európe – vydanie 2025, neoprávnená migrácia a návrat), https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/migration-2025#irregular-migration-and-return.

12 Eurostat, Migration and asylum in Europe – 2025 edition, Orders to leave and returns (Migrácia a azyl v Európe – vydanie 2025, Príkazy na opustenie krajiny a návrat), https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/migration-2025#orders-to-leave-and-returns-of-non-eu-citizens.

spolupráca preto zohráva kľúčovú úlohu pri podpore vysídleného obyvateľstva a hostiteľských komunít;

M. keďže v Afrike prebieha vnútorná migrácia, pričom približne 80 % z celkovej africkej migrácie sa odohráva v rámci kontinentu; keďže v roku 2024 došlo v subsaharskej Afrike k ďalším vnútorným vysídleniam 19,3 milióna ľudí, z toho 11,5 milióna v dôsledku konfliktu a 7,8 milióna v dôsledku katastrof; keďže v rokoch 2015 až 2024 dosiahol celkový počet vnútorne vysídlených osôb v Afrike 38,8 milióna, čo predstavuje 46 % celosvetového počtu, pričom 68 % z nich pochádza z Konžskej demokratickej republiky, Etiópie, Nigérie, Somálska a Sudánu;

N. keďže k júnu 2025 bolo 117,3 milióna ľudí na celom svete nútených opustiť svoje domovy v dôsledku prenasledovania, konfliktov, násilia, porušovania ľudských práv alebo udalostí vážne narúšajúcich verejný poriadok; keďže 42,5 milióna z toho tvorili utečenci, 67,8 milióna vnútorne vysídlené osoby a 8,42 milióna žiadatelia o azyl[13];

O. keďže zo správy a prieskumov Úradu Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) zameraných na globálne trendy vyplýva, že väčšina utečencov a vysídlených osôb nechce opustiť svoju krajinu, ale nútia ich k tomu hrozby, ako sú konflikty, prenasledovanie, násilie alebo extrémne ťažké životné podmienky; keďže v prieskume UNHCR z roku 2023 sa zistilo, že prevažná väčšina utečencov by radšej zostala vo svojej komunite, ak by bola zaručená ich bezpečnosť a živobytie;

P. keďže rozvojová spolupráca zohráva zásadnú úlohu pri znižovaní chudoby a riešení nestabilných situácií tým, že podporuje ľudský rozvoj, presadzuje a podporuje zásady demokracie, právneho štátu, rodovej rovnosti, ľudských práv a základných práv a posilňuje presadzovanie práva, ako aj tým, že vytvára udržateľné hospodárske príležitosti, posilňuje správu vecí verejných a podporuje mier a stabilitu, čím rieši základné príčiny neoprávnenej migrácie;

Q. keďže zlepšenie životných podmienok, vzdelania a pracovných vyhliadok v krajinách pôvodu je kľúčom k zabezpečeniu toho, aby si ľudia mohli sami budovať budúcnosť vo svojich vlastných komunitách namiesto toho, aby boli nútení migrovať; keďže cielená a účinná spolupráca preto môže znížiť stimuly neoprávnenej migrácie podporovaním stability, bezpečnosti a sebestačnosti v partnerských krajinách;

R. keďže na migráciu môže mať vplyv zvýšená nestabilita, a to aj v súvislosti so zmenou klímy a zhoršovaním životného prostredia, a vyčerpávanie a nadmerné využívanie prírodných zdrojov; keďže 90 % všetkých prírodných katastrof súvisí s vodou, čo môže mať vplyv na

---

13 https://www.unhcr.org/about-unhcr/overview/figures-glance.

potravinovú neistotu, nárast spoločenských konfliktov a migrácie;

S. keďže vysoká úroveň potravinovej neistoty vedie k vyšším úrovniam cezhraničnej migrácie, pričom každý nárast potravinovej neistoty obyvateľstva o 1 % núti k migrácii o 1,9 % viac ľudí; keďže hospodárske a environmentálne faktory samy osebe síce nepredstavujú dôvody na azyl, významne prispievajú k faktorom zraniteľnosti, ktoré môžu vyžadovať komplexnú medzinárodnú reakciu zameranú na ochranu;

T. keďže migračné toky sú často spojené s nedostatkom prírodných zdrojov vrátane vody; keďže 2,2 miliardy osôb na celom svete stále nemá prístup k bezpečnej pitnej vode; keďže cieľom európskej stratégie pre odolnosť v oblasti vody je podporovať odolnosť vodných zdrojov a zabezpečiť prístup k lepšej pitnej vode a hygienickým zariadeniam aspoň pre 70 miliónov ľudí prostredníctvom posilnenej angažovanosti krajín a regiónov v rámci stratégie Global Gateway;

U. keďže v Pakte EÚ o migrácii a azyle sa zdôrazňuje význam vonkajších rozmerov migrácie budovaním komplexných partnerstiev založených na politickom dialógu, vzájomnom záväzku a prístupe zameranom na celú trasu;

V. keďže v Pakte pre Stredozemie sa vyzýva na rozšírenie programu Erasmus+ na niekoľko krajín Blízkeho východu a Afriky s cieľom prepojiť mladých ľudí a podporiť integrovanejšie a inkluzívnejšie prostredie vysokoškolského vzdelávania a rozvoja zručností; keďže v pakte sa vyzýva aj na rozšírenie partnerstiev zameraných na talenty, a to aj prostredníctvom spustenia okruhu talentov EÚ, aby sa uľahčili väzby medzi zamestnávateľmi v EÚ a uchádzačmi o zamestnanie z partnerských krajín;

W. keďže stratégia Global Gateway a investície do ľudského rozvoja by mali ponúkať príležitosť na zosúladenie rozvojovej spolupráce s prioritami partnerských krajín vrátane migrácie, a to tým, že sa v krajinách pôvodu a tranzitu bude podporovať vytváranie pracovných miest, vzdelávanie, odborná príprava, demokratické hodnoty a prísne normy a posilňovať dobrá správa vecí verejných a transparentnosť a udržateľné investície, a to aj do bezpečnosti vody;

X. keďže stratégia Global Gateway by sa mala zamerať aj na podporu udržateľných a dôveryhodných partnerstiev v oblasti zelenej energie a infraštruktúry; keďže adaptácia na zmenu klímy a investície do energie z obnoviteľných zdrojov majú zásadný význam pri riešení sociálno-ekonomických príčin migrácie;

Y. keďže hospodárska spolupráca a súkromné investície sú dôležitými nástrojmi na znižovanie chudoby a zvyšovanie sebestačnosti, ktoré stimulujú udržateľný miestny rast v partnerských krajinách;

Z. keďže priemyselný rozvoj sa osvedčil ako jeden z najúčinnejších

spôsobov, ako vymaniť ľudí z chudoby; keďže sociálne zodpovedné a udržateľné investovanie do výrobného potenciálu môže vytvárať pracovné príležitosti a môže mať multiplikačný účinok;

AA. keďže obchodovanie s ľuďmi a prevádzačstvo sú hrubým porušovaním základných práv a pripravujú ľudí o dôstojnosť, slobodu a základné práva; keďže zločinecké siete obchodovania s ľuďmi a prevádzačov vykorisťujú migrantov tým, že profitujú z nebezpečných ciest;

AB. keďže niektoré krajiny nemajú nástroje a zdroje na predchádzanie týmto trestným činom a na boj proti nim; keďže medzinárodné partnerstvá môžu účinne prispieť k boju proti obchodovaniu s ľuďmi a prevádzačstvu;

AC. keďže rozvojová spolupráca zohráva zásadnú úlohu pri riešení základných príčin neoprávnenej migrácie a núteného vysídľovania, ako aj v boji proti prevádzačstvu ľudí, pri ochrane utečencov a osôb, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, podpore krajín prijímajúcich utečencov a rozvoji legálnych možností migrácie;

AD. keďže bezpečnosť, stabilita, územná celistvosť a dobrá správa vecí verejných sú predpokladom opatrení udržateľného rozvoja a keďže EÚ by mala podporovať aj partnerské krajiny pri posilňovaní kapacít presadzovania práva a riadenia hraníc a v boji proti organizovanej trestnej činnosti;

AE. keďže účinné riadenie migrácie si vyžaduje aj intenzívnejšiu spoluprácu s krajinami pôvodu a tranzitu a rozloženie zločineckých sietí, ktoré zneužívajú zraniteľné osoby; keďže podpora miestneho rozvoja a stability v partnerských krajinách pomáha riešiť základné príčiny migrácie udržateľným spôsobom;

AF. keďže európska podpora fungujúcich azylových systémov v tretích krajinách ako súčasť rozvojovej spolupráce má zásadný význam pre medzinárodnú ochranu žiadateľov o azyl;

AG. keďže politiky návratov a reintegrácie musia v plnej miere rešpektovať ľudské práva; keďže spolupráca v oblasti návratov a reintegrácie môže priniesť vzájomné výhody, ak sa v nej zohľadňuje dobrovoľný, dôstojný a udržateľný návrat do krajín pôvodu;

AH. keďže neoddeliteľnú súčasť účinnej spolupráce s partnerskými krajinami predstavujú readmisné dohody a inovatívne individualizované projekty zamerané na reintegráciu migrantov v ich krajinách pôvodu;

AI. keďže rozvojová spolupráca zohráva kľúčovú úlohu pri podpore sociálno-ekonomickej integrácie vysídleného obyvateľstva a hostiteľských komunít a pri ochrane osôb v zraniteľných situáciách vrátane žien, detí a osôb so zdravotným postihnutím;

AJ. keďže migrácia môže prispieť k udržateľnému rozvoju a inkluzívnemu rastu v krajinách pôvodu aj v cieľových krajinách, ako aj v rámci regiónov a medzi nimi; keďže migrácia má hospodársky vplyv tak na cieľovú krajinu, ako aj na krajinu pôvodu; keďže tento vplyv možno vidieť na tom, že migranti prispievajú k verejným financiám, zamestnanosti a tvorbe pracovných miest, ako aj v úlohe diaspór pri podpore hospodárskeho rozvoja ich krajín pôvodu;

AK. keďže diaspóry zohrávajú dôležitú úlohu v rozvoji partnerských krajín, najmä tým, že podporujú obchod a hospodársky rozvoj a riešia celý rad otázok súvisiacich s migráciou a mobilitou; keďže globálny nástroj EÚ pre diaspóru môže v tejto súvislosti zohrávať kľúčovú úlohu;

AL. keďže únik mozgov môže spôsobovať tretím krajinám ťažkosti pri dosahovaní ich politických cieľov súvisiacich s rozvojom aj migráciou;

Prepojenie medzi migráciou a rozvojovou spoluprácou

1. zdôrazňuje prepojenie medzi migráciou a rozvojovou spoluprácou a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vo svojich migračných politikách naďalej odhodlane presadzovali súdržnosť politík v záujme rozvoja, a to v plnom súlade s ľudskými právami a Agendou 2030 OSN;

2. zdôrazňuje, že rozvojová spolupráca a zahraničná a bezpečnostná politika EÚ sa musia vždy vypracúvať a vykonávať plne koherentným spôsobom na základe pragmatického a vzájomne prospešného prístupu orientovaného na výsledky., ktorého cieľom je zabezpečenie stability a hospodárskych príležitostí v partnerských krajinách vrátane krajín pôvodu a tranzitu migračných tokov;

3. zdôrazňuje, že v rozvojovej spolupráci by sa malo okrem iného uprednostňovať odstraňovanie chudoby, znižovanie nerovnosti a udržateľný rozvoj, a to v súlade s cieľmi udržateľného rozvoja, predchádzania konfliktom a budovania mieru prostredníctvom posilnenia hospodárskeho postavenia, reforiem správy vecí verejných a podpory ľudských práv v partnerských krajinách a zároveň by sa mali uprednostňovať dlhodobé investície založené na rozvojových prioritách a potrebách partnerských krajín, a to aj pri riešení základných príčin neoprávnenej migrácie a núteného vysídľovania;

4. pripomína, že ženy a dievčatá sú často neúmerne postihnuté krízami a chudobou; vyzýva preto Komisiu, aby v rozvojových programoch uplatňovala prístup založený na ľudských právach, ktorý zohľadňuje rodové hľadisko a zraniteľnosť, pričom zdôrazňuje, že je dôležité identifikovať riziká v oblasti ľudských práv, prijímať zmierňujúce opatrenia a zabezpečiť, aby sa osobitný dôraz kládol na všetkých ľudí v zraniteľných situáciách – vrátane osôb so zdravotným postihnutím, starších ľudí, marginalizovaných komunít a žien, dievčat a mladých ľudí, najmä preto, že ženy majú v nestabilných situáciách a pri budovaní mieru, predchádzaní konfliktom a udržateľnom rozvoji

zásadnú úlohu, pretože často slúžia v prvej línii a môžu byť rozhodujúcimi katalyzátormi zmien, odolnosti a obnovy; zdôrazňuje, že účasť žien/inkluzívna účasť na rozhodovaní, mediácii, opatreniach v oblasti klímy a rozvoji komunít vedie k účinnejším a udržateľnejším výsledkom;

5. zdôrazňuje význam prístupu „Tím Európa“, ktorý zabezpečuje súdržnosť medzi inštitúciami EÚ a členskými štátmi, ktoré sa zaoberajú vonkajším rozmerom migrácie; zdôrazňuje, že Tím Európa by mal koordinovať politické, diplomatické, finančné a technické úsilie o rozvoj a prehĺbenie komplexných partnerstiev, ktoré podporujú partnerské krajiny pri bezpečnom, riadnom, pravidelnom a zodpovednom riadení migrácie uplatňovaním účinného prístupu založeného na ľudských právach a zameraného na človeka, ktorý sa zaoberá aj potrebami utečencov a vnútorne vysídlených osôb;

6. zdôrazňuje, že Komisia by mala v záujme predchádzania korupcii a zlému hospodáreniu zabezpečiť, že budú existovať jasné mechanizmy monitorovania a hodnotenia, a tak sa zaistila účinná zodpovednosť a transparentnosť pri plnení rozpočtu EÚ, a to aj pri riešení prepojenia medzi rozvojom a základnými príčinami migrácie;

7. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili politický dialóg s tretími krajinami s cieľom posilniť a rozvíjať komplexné a vzájomne prospešné prístupy prispôsobené jednotlivým krajinám, ktoré zohľadnia osobitné súvislosti a rozvojové a migračné potreby krajín pôvodu a tranzitu, najmä pokiaľ ide o ľudský rozvoj, dôstojnú prácu, sociálne začlenenie a ochranu migrantov, utečencov a vnútorne vysídlených osôb; zdôrazňuje, že takáto spolupráca by mala byť založená na solidarite, spoločnej zodpovednosti a dodržiavaní ľudských práv;

8. zdôrazňuje, že je potrebné dobre poznať osady migrantov a ich vplyv na miestnej úrovni; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali stratégiu, v ktorej sa zdôrazní potreba miestneho hľadiska, posilnili miestnu zodpovednosť a vychádzali z existujúcich regionálnych priorít, najmä podporou vnútrokontinentálnych migračných systémov;

9. vyzýva Komisiu, aby uprednostnila nestabilné geografické kontexty tým, že zohľadní aj údaje týkajúce sa migrácie a informácie založené na výskume s cieľom lepšie identifikovať potreby partnerských krajín a zamerať sa na ich priority, a to aj v oblasti neoprávnenej migrácie a núteného vysídľovania;

10. zdôrazňuje, že stratégia Global Gateway môže zohrávať kľúčovú úlohu pri podpore udržateľného hospodárskeho rozvoja a tvorby pracovných miest v partnerských krajinách, čím sa posilní postavenie miestnych komunít a jednotlivcom umožní, aby aktívne prispievali k

rozvoju svojich krajín pôvodu aj hostiteľských komunít, a tak sa riešili základné príčiny neoprávnenej migrácie;

11. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť väčšie zapojenie súkromného sektora, diverzifikovať a realizovať legálne možnosti, uznávať zručnosti, zapájať rozvojové banky EÚ a rozvíjať inovatívne koncepcie kombinovania finančných prostriedkov v rámci Tímu Európa a zároveň prispievať k stratégii Global Gateway; nabáda na účasť európskeho súkromného sektora na rozvojových projektoch v partnerských krajinách, čím sa zabezpečí podpora bezpečného a transparentného investičného rámca, ktorý uľahčí zapojenie malých a stredných podnikov a vytvorenie miestnych výrobných reťazcov;

12. zdôrazňuje, že nedostatok vody, degradácia životného prostredia a krajiny, odlesňovanie a iné katastrofy súvisiace s klímou sú faktory, ktoré spôsobujú migračné toky vrátane núteného vysídľovania; zdôrazňuje, že jednotlivci vysídlení v dôsledku degradácie životného prostredia a katastrof spôsobených klímou si vyžadujú primeranú podporu; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v rámci rozvojových programov uprednostňovali investície do udržateľného riadenia prírodných zdrojov vrátane ochrany vody a pôdy, opätovného zalesňovania, poľnohospodárstva odolného proti zmene klímy a energie z obnoviteľných zdrojov s cieľom posilniť sociálnu súdržnosť a odolnosť komunít, zabrániť napätiu v súvislosti s prírodnými zdrojmi a poskytnúť ľuďom viac možností budovať si udržateľný život v ich krajinách pôvodu;

13. zdôrazňuje, že EÚ musí na to, aby sa dosiahol udržateľný vplyv, uplatňovať holistický prístup, ktorý je zameraný na miestnu úroveň, aby sa poskytovala rozvojová pomoc s cieľom prispieť k štrukturálnemu rozvoju prostredníctvom podpory demokracie, právneho štátu, poriadku založeného na pravidlách a inštitúcií;

14. zdôrazňuje význam vykonávania rozvojových programov v úzkej spolupráci s miestnymi orgánmi, občianskou spoločnosťou a súkromným sektorom;

15. zdôrazňuje potrebu bojovať proti prevádzačstvu a obchodovaniu s ľuďmi prostredníctvom posilnenej medzinárodnej a mnohostrannej spolupráce s partnerskými krajinami, v prípade potreby aj s miestnymi orgánmi, bezpečnostnými silami a organizáciami občianskej spoločnosti, v oblasti predchádzania trestnej činnosti, ochrany obetí, posilneného presadzovania práva, kampaní na zvyšovanie povedomia verejnosti zameraných na boj proti dezinformáciám, stíhania páchateľov a predchádzania vykorisťovaniu migrantov zločineckými sieťami a prevádzačmi migrantov, ako aj poskytovaním bezpečnejších alternatív vytvorením legálnych spôsobov bezpečnej a legálnej migrácie a mobility pracovnej sily; zdôrazňuje, že prísna kontrola hraníc bez alternatívnych legálnych možností migrácie mení migračné trasy, pričom sa do ciest zavádzajú

rôzne kroky a nové tranzitné krajiny, takže sa zvyšuje neistota cesty a migranti sú viac vystavení prevádzačským sieťam, vydieraniu a násiliu;

16. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali spoluprácu s partnerskými krajinami v oblasti migrácie;

17. pripomína, že humanitárna pomoc by sa mala vždy poskytovať v súlade s humanitárnymi zásadami;

18. vyzýva Komisiu, aby ďalej podporovala krajiny pôvodu a susedné hostiteľské krajiny pri riešení zvýšených medzikontinentálnych migračných tokov;

19. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili svoju schopnosť predchádzať inštrumentalizácii migrantov a reagovať na ňu; zdôrazňuje potrebu posilnenej spolupráce s partnerskými krajinami a príslušnými agentúrami s cieľom odhaľovať takéto aktivity, predchádzať im a bojovať proti nim;

20. zdôrazňuje, že verejné financovanie rozvoja má zásadný význam pre partnerské krajiny a že súkromné investície môžu prispieť k dosiahnutiu cieľov rozvojovej politiky EÚ; konštatuje, že investičné záruky EÚ podnecujú spoločnosti, aby investovali, za predpokladu, že sa vykonáva prísna náležitá starostlivosť s cieľom zabezpečiť súlad so sociálnymi, environmentálnymi normami a normami v oblasti správy, ako aj súlad s cieľmi udržateľného rozvoja; pripomína, že dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja je nevyhnutné na zlepšenie životnej úrovne v tretích krajinách;

21. žiada, aby sa finančné nástroje EÚ, Európsky fond pre udržateľný rozvoj plus a Európska investičná banka zameriavali na vytváranie miestnej ekonomickej návratnosti s cieľom posilniť hospodársku autonómiu a dlhodobú udržateľnosť;

22. pripomína, že oficiálna rozvojová pomoc je naďalej dôležitým nástrojom na znižovanie chudoby a riešenie nerovností a podporu najzraniteľnejších komunít; dôrazne kritizuje drastické škrty v oficiálnej rozvojovej pomoci, ktoré uskutočnili poprední globálni darcovia; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby dodržiavali svoj záväzok vynakladať 0,7 % svojho hrubého národného dôchodku na oficiálnu rozvojovú pomoc;

23. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila väčšiu zodpovednosť, transparentnosť a parlamentný dohľad pri navrhovaní a vykonávaní všetkých finančných prostriedkov EÚ vrátane nadchádzajúceho nástroja Globálna Európa, ktorý musí byť prednostne zameraný na vykonávanie cieľov udržateľného rozvoja, a to aj pokiaľ ide o riešenie výziev neoprávnenej migrácie;

24. zdôrazňuje, že rozvoj poľnohospodárstva a vidieka môže spolu s potravinovou a výživovou politikou prispieť k reakcii na niektoré základné príčiny migrácie; pripomína, že prístup k pôde a prírodným zdrojom má zásadný význam pre zaistenie potravinovej a výživovej bezpečnosti miestnych komunít, zlepšenie produktivity malých poľnohospodárov a zároveň prispôsobenie výroby zmene klímy a podporu vykonávania dobrovoľných usmernení Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo týkajúcich sa držby pôdy, v ktorých sa dôraz kladie na práva a potreby legitímnych držiteľov pozemkových práv, najmä žien;

25. vyzýva Komisiu, aby zvýšila podporu inštitúcií vysokoškolského vzdelávania a technického a odborného vzdelávania a prípravy v partnerských krajinách v rámci svojej rozvojovej stratégie ako spôsob riešenia základných príčin migrácie; zdôrazňuje význam posilnenia ľudského rozvoja investovaním do zručností na miestnej úrovni; vyzýva Komisiu, aby v tejto súvislosti pomáhala partnerským krajinám pri budovaní kapacít; okrem toho vyzýva na zvýšenú podporu mládežníckych iniciatív, aby sa posilnili zručnosti, inovácie a výmena a aby sa migrácia využila ako hnacia sila udržateľného rozvoja;

26. vyzýva Komisiu, aby ďalej skúmala partnerstvá EÚ zamerané na talenty s viacerými tretími krajinami, najmä s krajinami s vysokou mierou emigrácie;

27. zdôrazňuje, že posilnenie hospodárskeho postavenia a vytváranie dôstojných pracovných miest sú hlavné nástroje na znižovanie nerovností a že zlepšujú životobytie v krajinách pôvodu, a tým obmedzujú dôvody neoprávnenej migrácie; žiada, aby sa z finančných prostriedkov EÚ podporovalo aj miestne podnikanie a verejná infraštruktúra;

28. zdôrazňuje, že mladí ľudia musia stáť v centre partnerstiev a že majú zásadný význam pre udržateľný rozvoj; zdôrazňuje, že je dôležité podporovať výmenné programy, ako je Erasmus+, a iné programy na podporu mobility a zručností mládeže s cieľom poskytovať príležitosti na vzdelávanie a zamestnanie a dať mladým ľuďom také možnosti výberu, aby mohli prosperovať vo svojich krajinách pôvodu;

29. vyzýva Komisiu, aby zahrnula poľnohospodárstvo a vodné hospodárstvo medzi svoje priority spolupráce a podporovala projekty, ktoré zlepšujú sebestačnosť a znižujú migračný tlak;

30. konštatuje, že migrácia a únik mozgov môžu predstavovať pre rozvoj partnerských krajín ťažkosti, pretože vedú k poklesu kvalifikovanej pracovnej sily; pripomína, že rozvojová spolupráca môže zmierniť toto riziko prostredníctvom komplexných stratégií na podporu kvalitných systémov vzdelávania a odbornej prípravy, posilnenie miestnych pracovných príležitostí a podporu prenosu znalostí a

zručností; vyzýva preto Komisiu, aby pokračovala vo svojej práci v tejto oblasti vrátane riešenia problému úniku mozgov prostredníctvom rámca rozvojovej politiky a financovania;

31. uznáva kľúčovú úlohu diaspór pri podpore udržateľného rozvoja, investícií a inovácií v ich krajinách pôvodu; zdôrazňuje, že posilnenie postavenia sietí diaspór vytvára recipročné výhody pre partnerské krajiny aj EÚ; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby posilnili spoluprácu s organizáciami diaspóry a vypracúvali inkluzívne programy, ktoré prispejú k vzájomne prospešným formám cirkulujúcej migrácie;

32. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby investovali do kampaní na zvyšovanie povedomia v rámci EÚ aj v tretích krajinách s cieľom bojovať proti dezinformáciám a šíriť informácie o rizikách neoprávnenej migrácie a aby podporovali chápanie pravidiel EÚ týkajúcich sa povinností v oblasti migrácie pracovnej sily;

33. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zvýšili financovanie na zlepšenie právneho štátu, podpory demokracie, budovania štátu a kapacít a verejných služieb vrátane zdravotníctva, prístupu k čistej vode a vzdelávania;

34. opätovne potvrdzuje, že holistický prístup, ktorý kombinuje rozvojovú spoluprácu a riadenie migrácie, je nevyhnutný, aby sa skutočne zaistila bezpečnosť a solidarita v rámci EÚ, ako aj v krajinách pôvodu a tranzitu;

35. víta kľúčovú prácu humanitárnych, rozvojových a mierových aktérov, najmä organizácií OSN, ďalších medzinárodných organizácií a miestnych aktérov vrátane miestnych orgánov, organizácií občianskej spoločnosti, obhajcov ľudských práv, organizácií žien, mládežníckych organizácií a mimovládnych organizácií, a náboženských komunít a organizácií;

°

° °

36. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii a Európskej službe pre vonkajšiu činnosť.